

הצעה לסדר בנושא מערכת החינוך בהרצליה

היו"ר עמנואל זיסמן:

אני פותח את ישיבת ועדת החינוך.

אני מודה לראש העיר ולכל אלה שבאו איתו. אני גם רוצה להודות לנציגי ההורים.

הנושא שנדון בו היום הוא נושא שנדון בוועדת החינוך גם בכנסת הקודמת. ביום השני לשביתה או להשבתה האחרונה היתה פנייה מצד נציגי ההורים ואני כינסתי את ועדת החינוך וקיבלנו החלטה שאנחנו מוכנים להושיט את שירותינו הטובים בשני תנאים: ראשית, הפסקת השביתה או ההשבתה לאלתר. שנית, שתהיה הידברות ישירה בין ראש העיר והנהלת העירייה לנציגי ההורים. מאחר ולא הצלחנו להשיג את שני התנאים, אנחנו משכנו את ידינו. השביתה נמשכה שמונה ימים והסתיימה בסיכום. היום אנחנו רוצים לבדוק האם עדיין מרחפת עכשיו סכנה של חידוש הסכסוך או שהכל מתנהל כך שמה שסוכם סוכם ושמערכת החינוך בהרצליה תהיה רגועה ותקינה. הפנייה היתה מצד נציגי ההורים ואני השתדלתי לקיים את הדיון היום בתיאום עם ראש העיר. הוא ביקש בצדק לדחות ביממה ואנחנו דחינו ביממה. מטרתנו היא שתהיה מערכת חינוך תקינה וסדירה בכל מקום בישראל, לרבות בעיר הרצליה.

ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו:

כאשר כנסת ישראל מזמינה אז באים. אנחנו מכבדים את הכנסת, אנחנו גם לא רואים דרך אחרת אלא להופיע ולכן הופענו כאן בהרכב מלא. במדינה דמוקרטית הזמנה של רשות מחוקקת היא חשובה ואנחנו נענים לבקשתה.

בעיניי שביתה היא עבירה על החוק. יכול להיות שאני טועה ואולי חברי הוועדה ישכילו לומר לי ואני אלך לפי המשנה שלהם. היום יש שביתה בצפת והיתה כבר שביתה בפתח-תקוה וברמת גן וכנראה שלמדו שאפשר לעבור על החוק מבלי להיענש. יש פה אנשים שאילמלא הכנסת הזמינה, לא הייתי יושב איתם וגם כאשר אצא מן האולם הזה אין לי כוונה לשבת איתם. אנשים עברו עבירה, הצליחו להסית עידה שלימה ולפגוע בתדמית של מערכת החינוך בהרצליה ואין שום סיכוי שאני אשב איתם. יש אנשים שלא הייתי יושב איתם לכוס-תה, אבל זו זכותכם להיפגש איתם וכדי שלא תהיה אי הבנה אני רוצה לומר שאני איתם לא אשב לכוס-תה.

יש לנו מערכת חינוך חזקה, טובה מהרבה ערים אחרות ולפי דעתי נמצאת בחלק העליון של הטבלה. שר החינוך, מנכ"ל, מנהל המחוז והאחראים על הפיקוח יכולים להעיד על כך. עיריית הרצליה נותנת את מה שיש לה ועוד יותר. בעיננו החינוך הוא בראש סדר העדיפויות העירוני. אותם אנשים הצליחו משום שאין דבר יותר קל מאשר לעורר ציבור בטענה: בואו נלך להפגין למען ילדינו. זה תמיד טוב וזה תמיד עובד. לא תמיד זה מצליח, אני מודה שהפעם זה הצליח. כנראה שנצברו כל מיני חומרים נוספים ולכן זה הצליח. נעשתה פה עבירה חמורה מאוד. אף אחד לא ישיב לילדים האלה את שמונת ימי השביתה.

לא בודקים מערכת חינוך לפי רואה חשבון. זאת לא היתה המצאה שלי, אלא של שר חינוך שהיום הוא לא בתפקידו ואני אינני יכול להלין עליו. בעיניי הוא שר חינוך טוב שהחינוך היה לנגד עיניו, אלא שהוא היה לחוץ בגלל הבחירות ולכן הוא מינה אז רואה חשבון. אני הצעתי לוועד ההורים בתחילת הדרך, ואני גם מציע היום, כאשר חשבתי שהכוונות הן רציניות, להקים ועדה שבראשה יעמוד שופט בישראל ולידו שלושה מן המומחים הטובים ביותר בארץ לחינוך, פרופסורים ברמה הגבוהה ביותר, ואיתם נציג ועד, נציג עירייה, כראוי למדינה שבה גורמים שונים משתתפים בוועדה.

זו תהיה ועדת בדיקה אשר תביא את מסקנותיה ואני התחייבתי לקבל את כל המסקנות. אמרו לי: לא, אנחנו ממהרים. זה אי אפשר. מאז עברו תשעה חודשים ושום דבר לא קרה. אין לי שום כוונה לשבת דקה לאחר הישיבה היום עם הצוות שהופיע פה. אני מזמין את יושב ראש הוועדה ואת חברי הוועדה לבקר בעיר הרצליה ולהתרשם ממערכת החינוך שבה. אני מאוד מעוניין בכך שתראו את בתי הספר. אני רוצה שתראו את רמת התשתית. אני מבקש מאוד שתילמדו על הדבר החשוב ביותר בעיניי והוא הערכים והחינוך שהושקעו הן בגני הילדים הנמצאים ברמה גבוהה מאוד והן בבתי הספר התיכוניים. אנחנו משקיעים בעניין הזה את תמצית דם ליבנו.

יושבים פה אנשים הקוראים לעצמם ועד פעולה, אשר השביתו את העיר ופגעו בה ואני לא אשב איתם. לפחות אחד מהם ישב איתי פעם בשבוע בעניין בית ספר אינטגרטיבי שהפך להיות אחד מבתי הספר היסודיים מהמובילים בארץ. אני השקעתי בו שעות, ימים ולילות וכל דקה שהוא היה נכנס לחדרי הדלת היתה נפתחת. הוא אומר: כן, אבל עכשיו אנחנו רוצים מצוינות. אני אתמול הייתי בבית הספר וראיתי כמה בו כמה פגמים. זהו בית ספר עם מאות תלמידים ולכן יש גם פגמים בכל מיני נושאים. אני מקווה שלאחר שיתוקנו הפגמים אני אהיה שוב בבית הספר. אני מסתובב הרבה בבתי הספר ובאחד הביקורים שאלתי את התלמידים מה חסר לכם? והם השיבו: מזגנים. בצפת היום שובתים על הלחם. הם שובתים על כך שאין להם שכר לשומרים, לשרתים, למנקים. אנחנו משכילים, לא תמיד בקלות, לתת את המינימום הדרוש להחיות את המערכת.

אנחנו לא דומים לערים אחרות ובוודאי לא לרמת השרון שיש בה את רמת החיים הגבוהה ביותר בארץ. אין בה שלוש שכונות שיקום. לא משקיעים בה את מה שאנחנו משקיעים מעבר לשעות הקבלה כדי לייצב עם וכדי ליצור אדן זינוק שווה לילדים. אלה אשר הפגינו בהרצליה פיתוח יש להם בית ספר אשר אין כדוגמתו באמריקה ובחזקות שבמדינות אירופה. הם יכולים לשלם את המזגנים מכיסם והם ישלמו את המזגנים מכיסם. בנוף ים, שהיא שכונה יותר חלשה, יש בית ספר אינטגרטיבי ובו יש מיזוג, מחשבים וספרייה והם בכל זאת שבתו. אני שאלתי, למה? אבל לא קיבלתי תשובה.

עם כל הכבוד, רואי חשבון לא ינהלו את העיר הזאת ורואי חשבון גם לא יקבעו את רמת החינוך בעיר הזאת. כאשר קיבלתי את דו"ח רואה החשבון הזנפרץ, לפניו היה עוד רואה חשבון, התברר שהתקציב שעיריית הרצליה נתנה במוצעים מתוך תקציב של קרוב ל-90 מיליון שקל השנה שהוא למעלה משליש מהתקציב שלנו, 32% מהתקציב שלנו הוא נטו לחינוך, הוא מיליון וחצי שקלים במוצעים פחות מאשר ערים אחרות. הממוצע של רמת השרון שונה ורואה החשבון ברייטמן, רואה החשבון הקודם, קובע שאי אפשר להשוות את רמת השרון להרצליה מסיבות שאני לא אקבע אותן עכשיו. אני יודע שאנחנו נותנים מעבר לזה. אנחנו נותנים לספורט ולא לספורט של הבוגרים, אלא לספורט של הילדים. אנחנו הפכנו את בני הרצליה לתנועה מפוארת. אנחנו נתנו במתנס"ים, במרכזים הקהילתיים ובשכונות השיקום ואנחנו לא עשינו חשבון מה כפר סבא נותנת. לפי כל המספרים הסתבר שאנחנו נותנים יותר.

לפי החשבון הזה הסתבר ששרד החינוך לא העביר תשעה מיליון שקלים. אני לא חושב שהיה פה למישהו עמדה פוליטית ואני גם לא חושב ששרד החינוך לא השקיע את זה. אני חושב שזו טעות מספרית ואני יכול להגיד שזו טעות מספרית קשה. לא נראה לי ששרד החינוך, אשר מחויב לפי עקרונות של גולגולת וללא הפלייה בין ילדי ישראל, העביר פחות תשעה מיליון במוצעים להרצליה. לכן, ביקשתי מכבוד שר החינוך לבדוק את העניין וזאת לאור העובדה שגם הוא חתם על הנייר במטרה לסיים את סבלם של הילדים ואני לא מתכחש לנייר הזה. יושב פה גזבר משרד החינוך ואתם בוודאי תשמעו ממנו הסברים. התשעה מיליון שקלים שלא הועברו לעיריית הרצליה נראים לי מספר מופרך, לא צודק ולא נכון. אני באופן אישי מקווה שהמספר הוא נכון. כדי להיות בסדר עם הנייר, הודעתי לוועדת הכספים של העירייה להכפיל את המספר של 1.6 מיליון שקל בשנת התקציב הבאה, לבל יומרו וללא ויכוח איתם. אנחנו נכניס למעלה משלושה מיליון שקל נוספים לתקציב החינוך וזאת על פי החלטת ועדת הכספים שלנו מלפני שבוע.

אני הצעתי בתחילת המשא ומתן ל-"SO-CALLED" ועד, לפני שהצעתי את הוועדה שבראשה יהיה שופט, להכניס לתקציב בתחילת השנה שעברה שלושה מיליון שקלים. אני משתמש במינוח "SO-CALLED" ועד, משום שמי שהשבית ועבר על החוק איננו ועד בעיניי. הם אמרו לי: לא, אנחנו רוצים 30 ואחר כך 45 וכאשר באו אל רואי החשבון כבר רצו 110.

אני שמח שוועדת הכנסת שומעת אותי ואני רוצה גם להודות לחברי הוועדה שהגיעו לישיבה. אני חוזר על ההזמנה לבוא ולבקר אותנו בכל זמן שתמצאו. אנחנו נבקר בגן ילדים, בבית ספר יסודי ובחטיבת ביניים. אני רוצה שתדעו שיש לנו שלושת אלפים מחשבים בעיר.

אדוני היושב ראש, אני מודה לך על שאיפשרת לי להציג את הדברים.

היו"ר עמנואל זיסמן:

היה סיכום וגם משרד החינוך והתרבות היה גורם בו. אני מבקש ממך לומר לנו מה היה סיכום ובמה זה מחייב את כל הצדדים? כמו כן, מה המצב עד היום לפי משרד החינוך?

יוסי לוי:

מר משה שגיב התמנה על ידי שר החינוך לבדוק את ההיבט שעלה כאן והוא הדו"ח של רואה החשבון ומשמעויותיו. נושא החינוך פרופר לא עלה כאן. אני מסכים עם כל ההצהרות הנוגעות לאיכות החינוך בעיר הרצליה, אבל זה לא הנושא שעלה כאן.

משה שגיב:

אני רוצה להצהיר ולקבוע שהמשרד מתקצב את כל הרשויות המקומיות על פי אותם קריטריונים. אלה קריטריונים אוניברסליים אחידים אשר תקפים בכל הרשויות המקומיות והרצליה אינה מופלית לרעה לעומת רשויות אחרות. המחשב אינו מכיר את הרצליה או את רמת השרון או את כפר סבא. במחשב יש את מספר הילדים בגני הילדים לפי דרגות הנחה מסוימות ובחינוך העל יסודי לפי מגמות מסוימות וכל זה מוזן אוטומטית על ידי הרשויות.

לדעתי שיטת הבדיקה פה גרמה להטייה מובהקת של הנתונים. ההטייה באה לידי ביטוי בעצם השיטה אשר בדקה את סך הכל ההוצאה לחינוך של סך כל רשות לעומת רשויות אחרות. לדעתי, וכל מומחה לכלכלת חינוך יומר זאת, צריך לעבוד לפי שיטה משוקללת. צריך לעבוד לפי שלבי חינוך. מה עוד שבהרצליה חלק ניכר מהתלמידים שלה בחינוך העל-יסודי נמצאים בבעלויות שהן לא בבעלות העירייה וזה לא נבדק. העלות הכבדה ביותר בחינוך היא בחינוך העל-יסודי ואם לא נקח אותה בחשבון במלואה היא תגרום להטייה כלפי מטה של העלות לתלמיד ברשות מסוימת והטייה כלפי מעלה ברשות אחרת. לדוגמא, כל התלמידים בחינוך העל-יסודי ברמת השרון הם תלמידי הבעלות של רמת השרון. בהרצליה קרוב לשליש מהתלמידים הם לא תלמידי הבעלות וחלק ניכר מהמשקל שלהם לא מופיע בתוך התחשיב הכולל וזה גורם להטייה כלפי מטה בנתוני העיר הרצליה ולהטייה כלפי מעלה בנתונים של שלושת העיר האחרות בממוצע שלהם. לדעתי, זוהי שגיאה אלמנטרית אשר מטה את הנתונים באופן מובהק.

אם ניקח את הבדיקה בשלבי החינוך נמצא שהפערים הם הרבה יותר נמוכים. הם קיימים והם הרבה יותר נמוכים. ואם נוסיף וניקח את כל התלמידים של הרצליה, כולל הבעלויות האחרות של רשויות אחרות, נמצא שהפערים כמעט ולא קיימים בין שלושת הרשויות האלה ובין הרצליה.

יתכן שיש פער בהעברות משרד החינוך, אבל הפער הזה נובע בקריטריונים. לדוגמא, תלמיד בחינוך העיוני בבית ספר על-יסודי מקבל פחות מתלמיד בחינוך הטכנולוגי וזאת על פי תוכנית הלימודים של משרד החינוך. לא יתכן שאני אכסה עכשיו פער שהוא לא מוסבר אצלי בקריטריונים. אני לא אוכל להעביר להרצליה שום סכום שהוא לא מוגדר בקריטריונים. אם מגיע להרצליה איזשהו סכום על פי הקריטריונים, דהיינו, אם יש פה דיווח של מספר תלמידים שהוא לא נכון, אז הוא יועבר לעירייה. לא נוכל להעביר כל סכום אחר וגם לא נעביר.

היו"ר עמנואל זיסמן:

מהו הסכום שאתה צריך להעביר על פי הסיכום שהיה?

משה שגיב:

על פי הסיכום הזה, תשעה מיליון ש"ח.

היו"ר עמנואל זיסמן:

האם התשעה מיליון ש"ח הלכו הם על פי הקריטריונים שאתה דיברת עליהם?

משה שגיב:

לא.

היו"ר עמנואל זיסמן:

מר לוי, האם אתה היית חלק מהסיכום שהיה ביום השני של השביתה?

יוסי לוי:

לא, לשכת השר היתה מעורבת.

היו"ר עמנואל זיסמן:

מי מטעם משרד החינוך והתרבות, באופן מוסמך ורשמי, היה צד להסכם?

יוסי לוי:

לשכת שר החינוך והתרבות.

היו"ר עמנואל זיסמן:

האם היתה התחייבות של משרד החינוך והתרבות להעביר עד ה-31.12 תשעה מיליון ש"ח למר לנדאו ולעיריית הרצליה?

יוסי לוי:

למיטב ידיעתי והבנתי היתה התחייבות לקבל את מסקנות הבורר לאחר בדיקתם. היום המשרד נמצא בעיצומה של בדיקה ואני לא בטוח אם היא הושלמה על ידי משה שגיב. המשרד יומר את דברו כאשר הוא ישלים את הבדיקה. הוא יסביר מהו ההיקף הסביר בעיניו וממה נובע הפער הזה.

היו"ר עמנואל זיסמן:

האם מאז סיום השביתה לא הסתיימה הבדיקה?

משה שגיב:

בשבוע שעבר הטילו עליי לבדוק את העניין הזה ואני אמור במהלך הבדיקה להיפגש עם הבורר. אני אמור להיפגש איתו מחר ורק לאחר מכן אני אוכל להשלים את הבדיקה. אני לא רוצה לתת פה מספרים לפני שאני יושב עם הבורר מפני שזה לא יהיה הוגן. בינתיים הבדיקה מראה שעל פי הקריטריונים לא נובע שום סכום שמשרד החינוך צריך להעביר לעיריית הרצליה. אני מדבר כרגע ברמה מקצועית-כלכלית ואני לא מדבר ברמה של ההתחייבויות.

היו"ר עמנואל זיסמן:

משרד החינוך והתרבות הוא זה שאחראי על חינוך תקין ומסודר במדינת ישראל. ההשבתה הסתיימה בסיכום בו נטלו חלק כל הנוגעים בדבר. כרגע לא חשוב לי אם ראש העיר אומר שהוא לא רוצה לשבת עם אלה ואלה, אבל אם היתה עבירה אז הסיכום היה עם עבריינים. אם השביתה היתה עבירה, בסופו של דבר היה סיכום שצד אחד טוען שהם עברו עבירה חמורה ואין לי ספק בכך שהשביתה של בתי ספר במשך שמונה ימים הוא זעזוע קשה מאוד לתלמידים, להורים ולכל עם ישראל.

אני ביקשתי לראות את השר ואת המנכ"ל ונאמר לי שמר לוי הוא פקיד בכיר האחראי על המחוז וכן מר שגיב. אני רוצה לשאול את נציגי משרד החינוך, האם הטיפול בסיכום מאז ועד היום משביע את רצונכם? מה היה חלקו של משרד החינוך והתרבות בעניין הזה? מה היה הסיכום ומה זה מחייב אתכם? נציגי ההורים טוענים שהיתה הפרה של ההסכם, האם הם צודקים?

יוסי לוי:

הסיכום אשר נחתם על ידי שלושה צדדים הטיל על רואה חשבון, אשר בדק את הדברים על יסוד בדיקתו של רואה חשבון ראשון, לבדוק שוב את העניין. הסיכום אמר שמסקנותיו אשר יוגשו בפרק זמן קצוב, יפרטו את המחויבות של העירייה ואת מחויבותו של משרד החינוך וכך אומנם נעשה. משרד החינוך יבדוק עם קבלת הסיכום מול עיריית הרצליה את משמעויות התקציב. אנחנו קיבלנו את המסקנות והדבר היחיד אשר חסר כרגע הוא השלמתה של הבדיקה. ברגע שהבדיקה תושלם משרד החינוך יומר או שהוא מקבל את הפער הזה או שהוא איננו מקבל ומדוע. משרד החינוך גם יומר מה היקף הפער. כמובן שמשרד החינוך ימלא את חלקו לאחר הבדיקה. אני מעריך שכפי שמשרד החינוך ישב אל מול העירייה, הוא ישב גם עם ההורים וזאת במטרה להסביר כל דבר בבדיקת המשרד. מר שגיב העלה כאן מספר אלמנטים אשר נראים בלתי סבירים בשיטת הבדיקה והוא בודק אותם עכשיו. כאשר אנחנו נסכם את הדברים הם יראו בעינינו סבירים ואותם נציג.

היו"ר עמנואל זיסמן:

מתי תסתיים הבדיקה? אני שואל את השאלה משום שראש העיר הודיע שוועדת הכספים של העירייה קיבלה החלטה שהיא פועל יוצא מהסיכום הזה לגבי שנת התקציב הבאה?

משה שגיב:

אני אסיים את הבדיקה בתחילת השבוע הבא ואני אביא את הממצאים שלי אל השר.
אני רוצה להזכיר שקודם כל הערעור שלנו הוא על שיטת הבדיקה ולא על הפסיקה הכללית של הבורר. שיטת הבדיקה מטה את הנתונים והם פשוט לא נכונים.

בשבועיים האחרונים הגיעו למשרד מספר רשויות אשר משביתות את המערכת ואשר לא שילמו משכורות לעובדים. המשרד אינו יכול להיענות לאותן רשויות משום שאנחנו לא יכולים לשלם סכומים שהם מעבר לקריטריונים. אין לנו כיסוי גירעונות ואין לנו שום תיקצוב לדברים שאינם נובעים מהקריטריונים. אני לא מעלה על דעתי שמערכת החינוך תהיה מסוגלת לתת להרצליה סכום של תשעה מיליון ש"ח ולא תהיה מסוגלת לתת מענה לצפת ולאור יהודה ולרשויות אחרות אשר קורסות.

יוסי לוי:

מדובר במערכת חינוך שהיא אחת מהטובות במדינת ישראל, בוודאי במחוז תל-אביב ואני אומר זאת באופן מוסמך. ההערכה הכוללת שזה גם בכל המדינה. זוהי מערכת חינוך איכותית, משובחת, חדשנית ומתקדמת במדינת ישראל.

היו"ר עמנואל זיסמן:

אני שמעתי גדולות ונצורות על מערכת החינוך בהרצליה ואנחנו נבקר בה. אני רוצה להזכיר גם ששני התנאים אשר סוכמו כאן התקבלו על דעת חברי ועדת החינוך, לא רק על דעתי. פה אנחנו עוסקים בנושא מוגדר מאוד ולכן אם מישהו שמע שלוועדת החינוך והתרבות יש כאילו איזשהי ביקורת אחרת, אז אני רוצה לומר שאין לנו ביקורת אחרת. השביתה היא עובדה אשר גרמה לזעזוע לא רק בתחום החינוך, אלא גם בתחומים אחרים ואנחנו לא רוצים שיהיו עוד עבירות מצד גורם כלשהוא. כדי לגרום לכך יש לנקוט בפעולות מניעה ומשרד החינוך והתרבות הוא זה שממונה על פעולות המניעה. אם משרד החינוך והתרבות לא עושה זאת יש ביקורת פרלמנטרית ויש ועדה של הכנסת. עכשיו אנחנו מנסים למצוא ביחד את הדרך כיצד למנוע שהתופעה הזו תחזור. אנחנו לא רוצים שהתופעה תחזור כדי שזה גם לא יעיב על מערכת החינוך.

ראובן ריבלין:

אדוני היושב ראש, אני רואה שאף אחד מהמציעים לסדר לא נמצאים כאן.

היו"ר עמנואל זיסמן:

חברת הכנסת מאור באה ושאלה האם זה הכרחי להיות. חבר הכנסת בן-צור חשב שהשיבה התקימה אתמול והוא אמר לי מראש שהוא לא יוכל להיות נוכח בישיבה ביום שלישי. בהזדמנות זו הוא ביקש להודיע על כך שאיכפת לו מהנושא כאיש חינוך, כמחנך וכמי שעומד בראש זרם חינוך.

יוסי לוי:

אדוני היושב ראש, אתה אמרת שאם משרד החינוך לא עושה אז ועדת החינוך נדרשת. אני מבקש לתקן את הדברים מבחינה עובדתית. שר החינוך היה מעורב בנושא. הוא ביקש, הוא פנה והוא אשר הביא להפסקת השביתה ולמינוי הבורר וכן הלאה.

היו"ר עמנואל זיסמן:

זה ידוע.

אני מבקש לשמוע עכשיו את נציג ההורים.

אילן קרומר:

אני רוצה להתייחס לכמה נקודות אשר מופיעות בהסכם אשר נחתם בלילה בו הסתיימה השביתה. אבל לפני כן אני רוצה לומר כמה דברים כלליים. התקבל פה הרושם שכאן עוסקים בנושא חשובנאי ולא הדבר. ועד ההורים בהרצליה, אשר כולל אלפי אנשים, מרגיש היום שיש במערכת החינוך בהרצליה, שהיא אכן מערכת סבירה וטובה, הרבה ליקויים. אנחנו רצינו לשתף פעולה יחד עם הרשות בתיקון הליקויים ולגרום לכך שבשנים הבאות מערכת החינוך הזו תהיה הרבה יותר טובה. נושא החינוך הוא הנושא המרכזי המטריד אותנו משום אנחנו שולחים את ילדינו לבתי הספר בו הם מבליים שנים ארוכות. זה הנושא ובנושא הזה הכוונה היא לא לריב ובוודאי לא לשבות משום שהראשונים הסובלים מכך הם הילדים ואנחנו. אנחנו לא רוצים להתנצח ולבטל את זמנינו. כולנו אנשים אשר עוסקים בעניין הזה בהתנדבות ואשר ביטלו יום עבודה כדי להגיע לישיבה היום. כתושבי הרצליה, האחראית לנושא היא עיריית הרצליה וכשאנחנו מוצאים ליקויים אנחנו מבקשים להביע בפניה את טענותינו ואת הדרך לשיפור הליקויים. כמובן שיש חילוקי דיעות, אבל ברגע שמסכמים דברים מתקדמים קדימה ועל בסיס הסיכום הקודם אפשר להמשיך לדון הלאה. לסיכום האחרון קדמו סיכומים נוספים ולכל אורך הזמן יש דיונים ויש סיכומים. לצערנו הרב יש הפרות של הסיכום האחרון. ראש העיר גם אומר שהוא לא מוכן לדבר. בצורה כזו קשה מאוד לבצע את הדברים שסוכמו וללבן חילוקי דיעות.

השביתה עליה דובר לא היתה אירוע בפני עצמו. לפני השביתה היתה הידברות במשך שלושה חודשים והיתה נציגות מוסמכת מצד ההורים וגם מצד עיריית הרצליה. בהידברות הזו עסקו בנושאים רבים, אומנם גם בנושא התקציב שהוא מרכזי של ההסכם האחרון והיה סיכום איך לבצע את זה. אחר כך דובר על הקמת פורום חינוך שעליו דיבר ראש העיר. לוועד ההורים היתה גישה קצת שונה, אבל בסופו של דבר היתה הסכמה מוחלטת לגבי המבנה של פורום החינוך. ראש העיר אפילו הסכים לעמוד בראש הפורום והיה צורך להתחיל לפעול בעניין הזה כדי לקדם את מערכת החינוך בעיריית הרצליה בתחום החינוכי ולא דווקא בתחום התקציבי. סוכמו גם נושאים נוספים כמו: פעילויות חינוכיות בטיפוח ספריות בתי הספר שלא בוצאו והקצאת משאבים נוספים מטעם העירייה ללא שום קשר לויכוח בין רואי החשבון או לפרשנות של הסכמים כאלו ואחרים. ראש אגף החינוך של עיריית הרצליה, אשר לצערנו הרב התפטר בשבוע האחרון, הציג את הדברים כצרכים של המערכת. לא אנחנו המצאנו אותם. היתה הסכמה משותפת לקדם את העניין הזה. כמובן שגם נושא מיזוג האויר עלה ויש התחייבות מפורשת מצד עיריית הרצליה לבצע זאת בדרך מסוימת. אני בטוח שעיריית הרצליה לא חתמה על ההתחייבות הזו כלאחר יד וללא מחשבה. אני רוצה לומר שהתקציבים לעניין זה אושרו, אבל הביצוע לא התחיל.

בהסכם שאנחנו מדברים עליו מדובר על קיום בוררות מאחר והיתה מחלוקת בפרשנות לשאלה ספציפית והתהליך הזה בוצע. בהסכם הזה היה מתווה לסיום השביתה וקידום המשא ומתן, מפני שזה לא היה רק עניין של השביתה, אלא עניין של קידום כל המערכת. לצערנו הרב, לאחר הבוררות התהליך של שיחות משותפות בעניין הזה נפסק. אנחנו קיימנו נסיונות רבים מאוד לפנות לראש עיריית הרצליה, בכתב ובעל-פה, ונדחינו על הסף.

היתה הסכמה של משרד החינוך, של עיריית הרצליה ושלנו, על התהליך והתהליך אמר במפורש כמה כסף צריך להוסיף בשנת 96, כמה כסף צריך להוסיף בשנת 97. מדובר גם על שנת 98, אבל זה כרגע לא רלוונטי. לאחר שההסכם אומר איך תיעשה הבוררות הוא אומר במפורש: "העירייה ומשרד החינוך ישלימו את כל התקציב הדרוש לשם כך".

אין כאן שום בירור נוסף ואין כאן שום צורך בתהליכים נוספים. יתרה מכך, רוח ההסכם הזה אומרת: לסיום העניין הזה בזמן קצר. היא מגדירה ימים ושבועות לכל שלב. יש כאן התחייבות מפורשת, גם של עיריית הרצליה וגם של משרד החינוך, לכל התקציב שימצא.

הדו"ח עצמו מתמקד בשאלה מהי ההקצבה השוטפת לחינוך לתלמיד בשנה. ההסכם הזה מתווה למעשה שלושה פרמטרים: כמה זה בהרצליה? ובהרצליה הסכום לתלמיד הוא: 3,920 ש"ח. השלמת הפערים עליהם התחייבו משרד החינוך ועיריית הרצליה הולכת לפי שני מדדים: הממוצע בשנת 96 של שלושת הערים ובתוך שנתיים נוספות להקציב לפי ההקצבה המקסימלית שנבדקה באותו דו"ח, כאשר לפי תוצאות הבורר זוהי רמת השרון והמספרים ידועים. כאשר לוקחים את ההקצבה הזו לתלמיד ומכפילים במספר התלמידים בהרצליה, אז אכן מדובר ב-11,5 מיליון שקל כבר ב-96, כאשר אנחנו היום נמצאים באמצע נובמבר. בשנת 97, מאחר ועד שנת 98 צריך להשלים את ההקצבה המקסימלית, מדובר בסכומים ניכרים ביותר.

היו"ר עמנואל זיסמן:

האם המספרים האלה כלולים בסיכום?

אילן קרומר:

הם בהחלט כלולים.

היו"ר עמנואל זיסמן:

מה אומר הסיכום?

אילן קרומר:

הסיכום אומר כך: "ימונה כבורר רואה חשבון מוסכם שייקבע מהו הפער (בסכומים משוערכים) בין ההקצבה הכוללת לתלמיד בהרצליה, כמופיע בדו"ח ברייטמן, לבין זו שבכפר סבא, רעננה ורמת השרון". זאת הגדרת הבוררות. בדו"ח מצוין מהו הסכום לתלמיד בהרצליה, רעננה, כפר סבא ורמת השרון. בהמשך כתוב: "לאור מסקנות הסיכום ומתוך מטרה שהרצליה תדביק בשנת 96 את הפער ככל שקיים בין ההקצבה הכוללת לתלמיד בהרצליה ובין השיעור הממוצע של ההקצבה הכוללת לתלמיד בערים כפר סבא, רעננה ורמת השרון על פי מסקנות הסיכום". זאת אומרת ב-96 לממוצע. כמו כן נכתב כי: "במסגרת מחויבותה של עיריית הרצליה למצוינות בחינוך תגדל ההקצבה מעבר לממוצע במהלך השנתיים שלאחר מכן בשיעורים שונים ותביא להדבקות הפער הגבוה ביותר (ככל שקיים כזה) על פי דו"ח ברייטמן והאמור בסיכום". המשמעות של הדבר הזה כתובה פה במפורש.

הסיכום הכתוב בו אנו מתמקדים מתווה שלב נוסף בו נכתב מה קורה אם הדברים לא מגיעים לידי מימוש. בסיכום כתוב: "היה והצדדים לא יגיעו לסיכום בזמן שהוקצב באיזה מהנושאים הנ"ל, יקבע בורר מוסכם דן יחיד, משפטן את הדרך לפתרון וכו'". אנחנו רוצים לקיים גם את השלב הזה מאחר וקיימת אי הסכמה ואנחנו מבקשים למנות את הבורר המוסכם הזה, אבל גם בנושא הזה יש חוסר הסכמה לגבי הזמן הנתון ולגבי בכלל.

ראובן ריבלין:

מאיזה תקציב צריכים להגיע הסכומים עליהם אתם מדברים ב-96 וב-97?

אילן קרומר:

אנחנו בסך הכל הורים אשר חרדים למצבה של מערכת החינוך. אנחנו לא יודעים לנהל עיר ולא יודעים להביא תקציבים. אנחנו יודעים שיש לנו בעיות שאנחנו רוצים לתרום לפתרונם.

ראובן ריבלין:

אני מבין שלא איכפת לכם מאיפה יביא ראש העיר את התקציבים האלה. אתם דורשים שהוא יביא אותם.

אילן קרומר:

נכון.

היו"ר עמנואל זיסמן:

חבר הכנסת ריבלין, מה שקרה פה מהווה תקדים במדינת ישראל. הרצליה היא תקדים להרבה דברים וגם בזה היא תקדים.

שי לחמן:

לא בדיוק. היו דברים מעולם.

היו"ר עמנואל זיסמן:

אני אמרתי בתחילת הדיון שזאת עובדה שמשרד החינוך והתרבות הוא זה שנושא באחריות להשלמה העיקרית. הוא התחייב לזה והוא מחויב לכך. זהו תקדים ואם דברים כאלו יתבררו גם בערים אחרות בארץ, אז למשרד החינוך יש בעיה קשה.

אילן קרומר:

אנחנו חושבים שהפערים נובעים משנים עברו. אנחנו רואים בפועל מחסור מסוים הקיים גם בהשקעות בתשתית ובפיתוח.

צריך להכיר בכך שהבעיה קיימת והדרך לפיתרון היא דרך של שיתוף פעולה. אנחנו כל הזמן קוראים לשיתוף פעולה מפני שברור לחלוטין שיש מחלוקת. ברור לחלוטין שאנחנו לא מנהלים את המערכת. אנחנו גם לא מעוניינים בזה, אבל יש לנו דיעה ויש לנו רצון. מאחר ובמשא ומתן מגיעים להסכמים מסוימים ומתחייבים לגביהם, אנחנו דורשים את קיום ההסכמים הללו.

זאב בויס:

ברור לכולם שאין גבול ושאין שיעור להשקעות, במיוחד בחינוך. יש יחס ישר בין ההשקעות לבין התוצאות ולכן אין פלא שלהורים יש רצון עז לקדם ולפתח עוד יותר את מערכת החינוך. זה לא רק יחודי להורים בהרצליה, אלא לכל ההורים באשר הם.

אני התעניינתי במשבר בהרצליה ואני מוכרח לומר להורים שהעניינים, כמו הרבה דברים בחיים, הם יחסיים. המאבק הזה הצחיק אותי קצת משום שאני בא מקרית-גת ואני מכיר ערי שדה בפריפריה שהמאבק של ההורים בהרצליה נראה להם כמאבק על הדובדבן של הקצפת של העוגה. אני לא מכיר נתונים של השקעה פר תלמיד כפי שאני רואה פה.

ראובן ריבלין:

חבר הכנסת בויס, בהרצליה יש שכונות מצוקה שהן לא פחות בעייתיות מקרית-גת. צריך לזכור שהרצליה זה לא רק הרצליה פיתוח.

זאב בויס:

זה רק מחזק את מה שאני אומר. ראש העיר עשה אבחנה בין ישוב מבוסס לישוב פחות מבוסס, בין רמת השרון לבין הרצליה. הוא כבר עמד על כך שיש לו שכונות שיקום, אבל אני אומר מעבר לזה. אני אומר שמול הישוב המבוסס במרכז הארץ, יש בפריפריה אוכלוסיה אחרת שהיא לא נהנית גם לא ממה שנותנים להרצליה על מגוון האוכלוסיה והשכונות שקיים בה.

אני עוזב עוד מעט את הישיבה כאן ועובר לוועדת הכספים משום שבדיוק עכשיו מתנהל שם דיון על תקציב משרד החינוך. אני הולך להציע לשר הצעה שבה משרד החינוך לא יקיים מדיניות שיוויונית בהקצאת המשאבים למערכת החינוך במדינת ישראל, אלא לעשות חלוקה דיפרנציאלית בהשקעה הזו, כי בסופו של דבר דובר פה על אדן הזינוק של התלמיד. בשלב מסוים בחיים באה החברה ודורשת מאזרחיה הצעירים בדיוק את אותן דרישות. זה מתחיל בצבא ואחר כך הלאה.

אני ציינתי שאני בא מקרית גת, אבל אני גם בא ממערכת החינוך ואני מכיר אותה ואני גם הייתי ראש רשות. בדיונים בנושאים שונים עולה השאלה האם כדאי להשוות את מצבה של הרשות לרשויות שכנות. האם סדר העדיפויות בקרית גת צריך להיות כמו סדר העדיפויות באשקלון ובקרית מלאכי? זוהי שאלה גדולה ושאלה לגיטימית, אבל בכל זאת הישובים שונים אחד מהשני ואני שואל את עצמי מהו עניין של ההשוואה בין כפר סבא, רעננה, רמת השרון להרצליה? האם יש פה רק עניין של סמיכות טריטוריאלית? לעיריית הרצליה יש בעיות שלא דומות לישובים אחרים הסמוכים אליה. נבחרי העיר הרצליה, אשר נבחרו על ידי הציבור, צריכים להחליט מה יהיה סדר הקדימויות וכמה יוקצה לכל עדיפות. הסכום שיוקצה לכל תחום הוא פועל יוצא, בין השאר, של השתתפות הציבור.

ראובן ריבלין:

האם נושא החינוך הוא לא משק סגור בעירייה?

זאב בויס:

זה לא משק סגור.

אני מודה שקל להתווכח עם נושא מיזוג האויר משום שכאשר אין בירוחם או במצפה רמון מיזוג אויר, אז הרצליה תמתין עם כל הכבוד. אני לא רוצה לתת עוד דוגמאות להשוואה משום שיכול להיות שזה באמת לא השוואה משום שצריך להשוות את המרכז עם המרכז.

היו"ר עמנואל זיסמן:

היתה שביתה והיא הסתיימה בכך שמשרד החינוך והתרבות הכיר בתביעות של ועדי ההורים ולא זו בלבד, אלא הסכים לממן את החלק הארי שבהוצאה וזה לא באופן חד-פעמי בשנת 96. שר החינוך, אשר זו כהונתו השלישית כשר חינוך, ראה לנגד עיניו שזה יכול להיות תקדים ובכל זאת הוא לקח את הסיכון המחושב הזה ונתן יד להפסקת השביתה והתחייב להביא סכומים. מי יודע לאן זה יוביל אותנו? אני וחברי ועדת החינוך התחייבנו שאנחנו לא ניתן לקצץ. הנושא הוא איך אנחנו מכבדים את שר החינוך והתרבות? ואיך מכבדים את ההסכם?

זאב בויס:

אם שר החינוך התחייב אז הוא צריך לטפל בהתחייבות שלו. זו טעות פטלית לעשות התחייבות כזו וצריך שהדבר הזה לא יודע לאחריים ואני אומר זאת מתוך אחריות לאומית. נושא החינוך הוא מספר אחד בדאגת ההורים בכל מקום ובכל מקום חסר. יש מקומות בהם חסר הרבה הרבה יותר מאשר בהרצליה.

עניין השביתה הוא חמור בעניין בעצם נקיטת הצעד הזה על ידי ההורים ואני אומר זאת כאיש חינוך. הנזקים הלא נראים של שביתה כזו, או שימוש בתלמידים גם למען השגת המטרות היפות ביותר, הם חמורים מאוד. ההורים הם לא אלה שבוחנים בסופו של דבר את המערכת הזו. מי שאמון על הבחינה הוא זה שנותן את הציונים והוא זה שיכול לעשות את ההשוואה היחסית עם עיריות אחרות וההשוואה הזו קיימת.

אני לא יכול לתת לשר פתרון על ההתחייבות שלו ואני לא בא לתת פתרונות מרחיקי לכת. אני כן חושב שכדאי לנו לבקר בהרצליה, להיפגש עם גורמי החינוך ולראות את הדברים בשטח.

ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו:

אם תבואו אתם תהנו ויהיה לכם מה לראות. חזקה עליי דבריו של מר לוי.

זאב בויס:

יכול להיות שאתה תעשה לנו מסדר רמטכ"ל, אבל הוועדה תחפש צדק בכל מקום.

ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו:

אני לא מקבל את מה שאמרת עכשיו. אתה תקבל סדר יום שיגרום לך ליפול מהרגליים ואתה תעבור בכל בתי ספר. אני לא מוכר איטריות, אני מוכר את מה שיש לי. לי יש גם אטריות, אבל אתה תהנה גם מהתבלין. מר בויס, אני מציע לך לבוא, לראות וללמוד. אתה מנסיוןך בחיים הציבוריים יודע גם מהי כפיות טובה ומהו לסחוף עדר וזה מה שקרה.

ראובן ריבלין:

אדוני היושב ראש, אדוני ראש העיר, חברי ועד ההורים.

כאיש מהצד אשר קרא את כל הפרשות היו קשורות בסכסוך בהרצליה קיבלתי רושם שפה יש עקשנות וניסיון לכוחניות משני הצדדים, אם במובן זה שהעקשנות היתה רבה וכל אחד רצה להיאחז בעמדותיו על חשבון ילדים וזה לא טוב. אני יודע איך בוחרים ראש עיר בישראל איך בוחרים ממשלה בישראל וקרה שלא פעם נבחר בן אדם שלא רציתי בו. אבל ראש עיר נמדד ביכולת של הבוחרים לבחור אותו אחת לחמש שנים. זהו המבחן היחידי ובשאר הזמנים אפשר לעשות את כל פעולות המחאה להביא לשיפור השלטון ולכיבוד התחייבויות. שביתות על חשבון ילדים לא יכולות, בשום פנים ואופן, לקנות להן מקום במדינת ישראל אשר נושא החינוך הוא בנפשה, יתכן ואף יותר מנושא הבטחון. ועד ההורים הארצי היה צריך למצוא דרכים למנוע את השביתה הזו משום שהיה רושם שמשתמשים פה בילדים מכיתות ב' ועד כיתה יא' למאבק שבו כל אחד רצה להראות לשני שהוא יותר חזק.

ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו:

היה פה צד אחד אשר לקח איתו את ההורים ואת הילדים ואיתם הוא השבית ובכך עבר עבירה על החוק ועשה דבר חמור מאוד. יש צד שני שאמר: אני לא אכנע לדרישות האלה.

ראובן ריבלין:

יש לי הערצה גדולה לראש עיריית הרצליה על כל המבצעים שהוא ביצע, יחד עם זה אני חייב לומר לו שלמרות שיש לפעמים אנשים שעולים לי על העצבים, אני מוכרח לדבר איתם.

כמשפטן וכאיש ציבור אני רוצה לומר לכם שיש רק דבר אחד שלא צריך למלא אותו כאשר התחייבו והוא כאשר אדם בא ואומר שהוא אולץ לחתום על הסכם ושהוא חתם על ההסכם תחת לחץ. גם במצב שהיתה השפעה בלתי הוגנת אפשר לבוא ולומר שההסכם הוא לא שריר ולא קיים. אני מבין שההסכם הזה התקבל על דעת ראש העיר ועל דעת הצד האחר. אני גם מבין שמדינת ישראל התנדבה לעזור בעניין הזה. אני יושב בוועדת הכספים ואני עוד לא יודע איך משרד החינוך יסתדר עם התקציב שיש לו השנה לגבי מילוי התחייבויות של השנה הקודמת. יש לי חשש כבד מאוד שגם בעניין זה יהיו שם בהכרח קיצוצים, גם בגלל גודל האוכלוסיה וגם בגלל היוקר. לכן, אני בהחלט חושב שפה יש שלושה צדדים. אי אפשר לבוא ולומר לראש עיר לבצע דברים שאין לו יכולת לממן אותם ושיבואו כתוצאה מהתחייבותו לכיבוד הסכם, על חשבון דברים אחרים שהם אולי יותר חשובים מבחינת סדר העדיפויות. גם זו שאלה ציבורית מרכזית.

יש לי הצעה. אנחנו מוכנים לשמש לכם לעזר בכל מה שקשור לכיבוד הסכמים שמוסכמים על הכלל, כי בהחלט יכול להיות טיעון שיש הסכמים שהם לא שרירים ולא קיימים בגלל איזשהי סיבה.

ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו:

מר ריבלין, אני רוצה שתדע שאנחנו את חלקנו, לפי אותו רואה חשבון, מקיימים. זה סכום שולי שיכנס לתקציב לא היום, אלא בעוד חודש ובזה לא נגמר העניין.

ישראל כספי:

זאת לא ההתחייבות, מר לנדאו. העירייה צריכה לתת בשנה הבאה שבעה מיליון.

ראובן ריבלין:

קודם כל צריך לדבר. אדוני ראש העיר, ממה נפשך. אם אתה כבר מקיים את הצד שלך בהסכם אז עכשיו ניפנה אליהם שיקיימו גם את הצד שלהם. אם יתברר שהיתה איזשהי טעות ואולי לא קיימו את כל ההסכם, נברר למה. אני מציע שכאן אתם תחליטו שהילדים הם לא בני ערובה, לא שלכם ולא של העירייה.

היו"ר עמנואל זיסמן:

לא היה שום איום בחידוש השביתה.

ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו:

יש כל הזמן איומים.

היו"ר עמנואל זיסמן:

יכול להיות, אני לא שמעתי. בכל מקרה, הוא רוצה שההסכם יבוצע.

ראובן ריבלין:

אנחנו למדנו שבחיים יש סוחטים ויש נסחטים. אלה שנסחטים הם אלה אשר נתנו לסחוט אותם ואם גורם כלשהו רואה שהוא יכול לסחוט בפעולה מסוימת, אז העסק הזה הפך לנורמה. היום יש שביתה בשדרות ואני אמרתי לוועד ההורים בשדרות שאני לא אעזור להם אם הם ישבתו, וזאת למרות שבסירוב שלי לעזור להם אני לוקח בזה סיכון פוליטי גדול. אני אמרתי להם שנורמה כזו לא יכולה להתקבל אצלנו.

היתה פה הצעה לסדר יום. הנציגים הגיעו הנה והציגו בפנינו דברים ברורים ואני באמת מציע להם להידבר עם ראש העיר. אני גם מזכיר לכם שב-1998 יהיו בחירות לעיריות. אני מציע שנקים ועדת משנה, אם זה מקובל על ראש העיר, שתקבע את השנוי במחלוקת ואת קיום ההסכם של רואה החשבון.

ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו:

חבל על הזמן. אם אתה תדבר איתו חמש דקות, אתה תבין במה מדובר.

נעמי חזן:

אני הבנתי שיש פה נושאים עניינים ושיש פה נושאים פחות עניינים וגם שיש פה עניינים הקשורים לנושאים אחרים בכלל.

אני מוכרחה להודות שיש לפעמים בעייה והיא חוסר הנכונות להידבר. למרות שאני חברה במר"ץ, אני הייתי בין הראשונים במר"ץ אשר דיברו עם מתנחלים שהם לא בעמדותי. אני מוכנה לדבר כמעט עם כל אחד משום שהידברות היא התחלה של משהו. אפילו להבהרה של חילוקי דיעות, נחוצה הידברות. עצם העובדה שאין פה מגע ישיר, מונעת את מציאת הפתרון. אני יודעת שיש פה השגות, התלבטויות ומישקעים, אבל לאורך הזמן אי אפשר יהיה לפתור את הבעיה הזו מבלי שהצדדים יפגשו ואם זה הופך להיות מאבק יוקרה על עצם ההידברות אז לא יהיה פתרון. למעשה זהו תהליך פרוצדורלי, אבל הוא תהליך חיוני. למיטב ידיעתי, אי אפשר להגיע להסכם אם שני הצדדים לא נפגשים. צריך ליצור הידברות בה צד אחד ידבר עם הצד השני באופן ישיר. המפגש הזה יכול להיות לא נעים ומלווה בהתפרצויות. לכמה מאיתנו יש ניסיון בהבאה להידברות בין שני צדדים שלא מדברים. כל דבר בהמשך תלוי במידה רבה בהידברות בין הצדדים.

אני בעד קיום הסכם ובקדנציה הקודמת אני הצבעתי בעד קיום הסכמים שלא הסכמתי איתם, משום שכלל הברזל אומר שהסכמים צריך לכבד. פה היתה בעייה בעיה כי חלק מההסכמים הם הסכמים שלא נעשו על ידי מפגש בין הצדדים. אם מדובר פה באמירה של ועדת החינוך של הכנסת, אז אני חושבת שיש לומר שהסכמים צריך לכבד.

למיטב הבנתי, היצוג של משרד החינוך פה בדיון הוא לא מספיק חזק.

יהודית גידלי:

יושבים פה שלושה נציגים של משרד החינוך.

היו"ר עמנואל זיסמן:

אני חשבתי שמנכ"ל משרד החינוך יבוא ויסביר את מה שנעשה פה ומאחר והנושא הזה יוצר תקדים ונראה שיש פה מדיניות חדשה של משרד החינוך.

נעמי חזן:

אני מסכימה עם דבריו של היושב ראש. משרד החינוך ברמה הגבוהה ביותר הוא צד להסכם הזה והוא לא מיוצג באותה רמה שהיא רמה של מדיניות. יש פה שאלה אסטרטגית וזו לא רק בעיה נקודתית.

הייתי רוצה שוועדת החינוך באופן שיוויוני, קואליציה-אופוזיציה, תיראה כיצד ניתן להפגיש בין הצדדים ותיראה כיצד מקיימים את ההסכמים, כי אני לא מטילה ספק בצורך לקיים את ההסכמים, אני גם רוצה לדעת מה הן ההשלכות הלאה.

דוד אזולאי:

אני מברך על היוזמה והלוואי ולהרצליה יתנו משום שגם בעכו אנחנו נוכל לבקש. אין שום סיבה שהעיר עכו לא תהיה כמו העיר הרצליה. בכל אופן, אין עיני צרה.

אני מברך את ועד ההורים. אני יודע שהם עובדים בהתנדבות מול המנגנון של הרשות המקומית. כחבר לשעבר בוועד הורים עירוני אני מבין את הקשיים שבעמידה מול מנגנון של הרשות המקומית. הלוואי שבכל רשות מקומית יהיה ועד הורים שידע לייצג את ההורים נאמנה לפני הרשויות. ועד הורים אשר יודע לעמוד על שלו מול המנגנון הברוקרטי מגיע לו על כך ברכת ישראל-כוח.

עם כל זאת, זה עדיין לא אומר שאני תומך בשביתה. אני רוצה לומר לכם מה המשמעות של שביתה לדעתי. אני עבדתי בהוראה במסגרת החינוך העצמאי. היתה תקופה בחינוך העצמאי בה שילמו את המשכורות לאחר שלושה חודשים וכאשר אחרו את המשכורת לחודש הרביעי התירו לנו לשבות רק חצי יום. כלומר, לאחר השעה 12:00. יש פה עניין של ביטול תורה מתינוקות של בית רבן ועוד ועוד. בחינוך החרדי יש בעיות קשות, אבל כמעט שלא תשמעו שמשמשים באיום בשביתה. אצלנו לא נותנים לחנך את הילדים לשבות ואני חושב שזוהי פעולה חינוכית. הלוואי שנגיע לכך שלא ישתמשו באיום השביתה במערכת החינוך משום שהוא מסוכן מאוד. אני לא מצדיק את השביתה. יש לי אחות המתגוררת בעיר הרצליה ואני יודע עד כמה היה לה קשה באותם ימים בהם הילדים היו מחוץ למערכת הלימודים. ישנן דרכים לגיטמיות בהם ניתן להיאבק וזה בוודאי לא בדרך של השביתה.

כראש רשות לשעבר אני יכול לומר שלא פעם עמדנו מול דרישות של ההורים שמשרד החינוך היה אמור לממן אותם ומשרד החינוך לא העביר את התקציב הנדרש. משרדי הממשלה מטילים משימות על ראשי הרשויות ולא מתקצבים ואחר כך מנגנון העירייה עומד מול האזרח ומסביר שאי אפשר למלא אחר הדרישות משום שלא קיבלו את התקציב. להסכם פה יש שלושה גורמים: משרד החינוך, ועד ההורים ועיריית הרצליה. וכאן נשאלת השאלה האם משרד החינוך העביר את חלקו או לא העביר את חלקו? אם הוא לא העביר את חלקו אז אני בטוח שראש העיר יהיה שותף למאבק שלכם נגד משרד החינוך על מנת שיעביר את חלקו משום שגם הוא רוצה בכך.

ישראל כספי:

הוא לא רוצה לדבר איתנו.

דוד אזולאי:

לכן אני אומר שחשוב מאוד שתהיה הידברות. בדרך כלל כאשר יש הסכם והכל בסדר אז לא מסתכלים בו. מתחילים להסתכל בהסכם בשעה שיש חילוקי דיעות. פה אנחנו רואים שיש חילוקי דיעות ואם שני הצדדים לא ישבו יחד, חילוקי הדעות לא יפתרו לעולם.

אני מבין שיש נתק מוחלט בין ראש הרשות לבין ועד ההורים ולכן הייתי מציע שועדת החינוך לא תקים ועדת משנה אלא תשלח נציג שלה אשר ישב יחד עם משרד החינוך, ועד ההורים וראש ההורים במטרה ללבן ולמצוא את המשותף ואני בטוח שיש משהו משותף בין הגורמים האלה. אני בטוח שבסופו של דבר גם ועד ההורים יגיד שראש הרשות רוצה לתת חלק מהדברים, אבל לא תמיד יש לו אפשרות משום שהוא לא קיבל את המימון הדרוש לכך.

היו"ר עמנואל זיסמן:

אני רוצה להסביר כיצד יתנהל המשך הישיבה. ראש העיר רוצה להגיב וזו זכותו. יש פה עוד כמה חברים אשר רוצים לדבר.

למעשה, אני השגתי את המטרה של הישיבה הזו. מטרת הישיבה היתה לקבוע שיש הסכם וכל הגורמים מתוך הכרה צלולה הסכימו להסכם הזה וההסכם הזה צריך להיות מקויים. יכול להיות שיש חילוקי דיעות האם כבר היתה הפרה גסה או לא היתה הפרה גסה? ואנחנו יכולים להמתין מספר ימים עד לגמר הבדיקה של משרד החינוך. ברור שעוד לפני ה-31 בדצמבר חייב להיות ביצוע ראשוני של ההסכם ושאר כך צריך להיות ביצוע של דברים נוספים. אני רואה בהודעתו של ראש העיר על החלטתה של ועדת הכספים של העירייה מלפני שבוע נקיטת צעד מצידו וזאת למרות שהוא לא מדבר איתכם. יתכן שלפי ההסכם זה לא מספיק, אבל זהו צעד. כיושב ראש לשעבר של ועדת הכספים בעיריית ירושלים אני יכול לומר לכם שהחלטה של ועדת הכספים של עירייה היא החלטה מחייבת.

הייתי רוצה, מבלי לפגוע באף אחד ולא במר שי לחמן שהוא למעשה חבר הוועדה, לסיים את הישיבה כי למעשה הישגנו את מטרת הביניים. אני יכול לומר שחבר הכנסת אזולאי וחברת הכנסת חזן וחבר הכנסת ריבלין ילוו בשבועיים הקרובים את המשך ביצוע ההסכם. אני בטוח שמר לנדאו חייב לדבר עם כל תושב ואזרח של עירו. עצם ההסכם הוא הידברות.

ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו:

אני בעוד שנתיים אחליט אם אני מעמיד את מועמדותי לראשות העיר ואז אזרחי העיר יחליטו האם הם מצביעים בעד ראש עיר אשר פגע בעיר כה אנושות. זה עניינה של המערכת הדמוקרטית. יש לנו ועדים שעומדים להיבחר ואני אפגש עם הוועד הנבחר הבא כי הם עכשיו הולכים לבחירות.

עם כל הכבוד, המישקעים הם מישקעים. המערכת שלנו ספגה בהחלט מכה אנושה כתוצאה מהשביתה הזו ואין על כך עוררין. שביתה על גבם של ילדים היא בעיניי חמורה מאוד. זה דבר שאין לו תקנה ואין לו סליחה. לא אני נפגעת מכך. הילדים הם היו המפסידים היחידים. בעיניי, הילדים הם הדבר הכי חשוב של העיר והחינוך הוא לטובת הילדים. הדרך בה הדבר נעשה היא דרך בלתי חינוכית מתחילתה. היום רואים שביתה בצפת, איום שביתה בשדרות ובעשרות עיירות והתקדים הוא חמור מאוד.

ישראל כספי:

אדוני ראש העיר, מאוד חשוב לכבד הסכמים. יש גבול לציניות ולהפרה של כל מילה כתובה מצד ראש העיר. יש גם גבול לאמירה שאנחנו עבריינים.

היו"ר עמנואל זיסמן:

אני כבר אמרתי שאפשר היה כבר לסכם את הישיבה ואני החלטתי ברגע זה לסכם את הישיבה. אני מבקש סליחה מכולם.

חברי ועדת החינוך מאוחדים בדיעה שצריך לכבד הסכם רשמי שנעשה בין עיריית הרצליה, ועדי ההורים של הרצליה ומשרד החינוך. ועדת החינוך מקימה ועדה אשר תעקוב בפרק זמן של שבועיים אחרי ביצוע ההסכם והיא תדווח לנו על כך. הרכב הוועדה יכלול את חברי הכנסת נעמי חזן, דוד אזולאי וחבר הכנסת ראובן ריבלין.

תודה רבה לכם.

הישיבה ננעלה בשעה 10:45.